

29/8

Socialdemokratiska partiet

skall tillsätta en särskild grupp eller kommitté för att diskutera frågan om kärnvapen för Sverige och förbereda ett ställningstagande. Det visar att man har klart för sig hur nödvändigt det är att inom en snar framtid komma till ett beslut. Att ett stort folkligt parti, och efter hand blivit bestämt, och nästan enhälligt, inställt på ett starkt försvar skulle komma till en negativ uppfattning då frågan väl på allvar tas upp verkar nästan otroligt. Det skulle innebära att man håller på ett försvar, men blott på ett försvar med erkänt föräldrade och otillräckliga stridsmedel. Att en minoritet inom partiet, representerad särskilt bland kvinnorna, av halvt pacifistiska motiv kommer att motsätta sig anskaffande av kärnvapen kan visserligen med säkerhet väntas. Men här kan man räkna på samma utveckling som inom andra socialdemokratiska partier, särskilt Englands labour; det från början mycket starka motståndet mot kärnvapen har enligt enstämmiga uppgifter minskat, sedan majoriteten fastslagit sin ställning. Ingen befarar väl att partiet skall spricka eller att en oppositionell minoritet skall övergå till kommunismen därför att de nya och ojämförligt effektiva stridsmedlen — de enda som kan väntas avskräcka från angrepp — införes i försvaret.

En liknande åtgärd från folkpartiets sida borde vara att förvänta. Partiet kan inte gärna fortsätta att hålla tyst på denna punkt; att angripa "nedbusningen" och prisa idrotten i stället för att fixera och uttala sin mening i den viktigaste av alla frågor går inte i längden. Om man inom partiledningen undviker frågan av rent taktiska skäl — av fruktan för att krav på en positiv lösning skall driva socialdemokratin till negativism — är detta inte bara att sätta taktiken före saken, utan efter all sannolikhet också en helt förfelad taktik. Är folkpartiets majoritet för kärnvapen, borde detta klarläggas så snart som möjligt; det skulle säkerligen bidra till att stärka den realistiskt försvarsvänliga hållningen även inom andra partier.

Israel efter krisen

"Är faran för Israel större nu än tidigare?" Det var en av de frågor som vid presskonferenser ställdes till Israels utrikesminister fru Golda Meir under hennes nyligen avslutade resa i Västeuropa. Fru Meir svarade: "I huvudsak är läget oförändrat. Under hela vår tillvaro har vi varit omgivna av grannar som inte blott vägrar att sluta fredsfördrag eller non-aggressionspakter, vilket Israel gång efter annan föreslagit, utan som har begått otaliga fiendliga handlingar. Därjämte har de arabiska staternas ledare ständigt lovat sina folk att driva israelierna i havet och utplåna Israel från jorden."

Dessa ord av fru Golda Meir är inga propagandafraaser, utan obestriddlig och oavbrutet bekräftad sanning. Denna sanning — det väsentliga inslaget i Mellanösterns politik — bör inte bortglömmas eller bortskymmas av att sommarens kris i området endast mera indirekt berörde Israel. Vad Egyptens diktator Nasser, med kommunismen som hetsare och understödjare, försökte under denna kris var att ena och förstärka de arabstater som omger Israel och som oavsett styrelsesätt och inre motsättningar alla har Israels förintande som gemensamt mål. Det är inte någon överdrift att påstå att kampen för att ena arabstaterna i Mellersta Östern främst är hot mot Israel, samling mot Israel. Utan målsättningen om Israels förgörande skulle denna strävan sakna varje samlande tanke. Det är med detta mål och med hetspropaganda mot Västern, som Israels beskyddare som man vill förmå Jordanien och Libanon att fogas samman med förbundsstaten Egypten—Syrien. Det är under denna paroll som man avvisar varje israeliskt fredsförslag och undviker att assimilera de arabiska flyktingarna från Israel, som nu i tio år på Förenta nationernas bekostnad bevaras som hårdar av hat och som potentiella stötrupper mot Israel.

På denna punkt har FN kanske tydligare än på någon annan svikit sina elementära uppgifter. Organisationen är skyldig att inskrida mot fredsbrott eller hot mot freden, men den har tillåtit ständiga arabiska kränkningar av och ett ständigt arabiskt hot mot den stat som dock som den enda i världen kommit till på FN:s eget initiativ. Under sommarens kris förhöll sig Israel neutralt; dess enda hjälp åt Västern var att under ett par dagar tillåta engelska flygtransporter över landets luftterritorium, ett folkrättsligt helt korrekt medgivande, efter- som transporter skedde på Englands begäran med Jordaniens goda minne. På den protest som Ryssland avgav i anledning av transporter svarade Israel bland annat att "spänningen i Mellanöstern berodde på de aggressiva staternas försök att undergräva de svaga staternas oberoende" och att allt detta blev möjligt "genom FN:s uraktlåtenhet att tillämpa sina egna stadgar, enligt vilka alla medlemmar av organisationen måste avstå från hot mot freden och bilägga sina tvister genom fredliga medel". I sin nyligen utgivna bok om Israels diplomatiska historia fastslår understatssekreteraren i utrikesdepartementet Walter Eytan att FN:s hållning stimulerat arabernas förhoppningar om att krossa Israel. "Araberna kan inte klandras för sin slutsats att världen inte är allvarligt intresserad i fred mellan dem och Israel." Dessa deklARATIONER från israeliskt håll är lika ostridigt riktiga som fru Meirs ord om arabernas attacker och hotelser.

Orsakerna till FN:s svek eller misslyckande har varit många och skiftande. Rysslands uppträdande på nasserismens sida, markerad genom veto i säkerhetsrådet i avgörande situationer. Asiatiska och afrikanska staters tendens att hålla samman och undvika ställningstagande i konflikten mellan öst och väst. En mer eller mindre medveten oro bland västdemokratierna att stöta sig med arabnationalismen och förhoppningar om att en blandning av neutralism och eftergifter skall blicka de aggressiva. Det land vars tillkomst borde vara FN:s stolthet och vars bevarande borde vara dess ovillkorliga plikt har därför från en naiv och gripande tillit till den stora organisationen drivits över till missräkning och pessimism.

Från FN går Israel till de stora demokratierna i väster i sin strävan att vinna fred och trygghet. Fru Meirs resa avsåg, liksom en rad tidigare för-

sök, att nå garantier för Israels oberoende och territoriella integritet. Någon klar sådan garanti från västmakternas sida har inte uppnåtts, även om det måste anses osannolikt eller otroligt att de stora demokratierna skulle tillåta Israels utplånande.

Men kärnan i Israels utrikespolitik är viljan till självförsvar. Här är hotet alltför påtagligt och alltför ohylligt för att någon skulle rekommendera nedrustning i förlitande på vännernas hjälp eller fiendernas misskund. Man vet att arméns styrka är det enda som kan hindra en massaker, som på några dagar skulle förvandla det i hängiven möda uppbyggda lilla landet till en dödadens och förstörelsens öken. Vad man i sista hand ber Västern om är helt enkelt vapen för att kunna värja sig. På den punkten synes vissa positiva resultat ha vunnits efter krisen, och därför behöver man inte se mörkare än förut på Israels framtid.